

[Sigsgaard.]

pædagogiske udvikling; nu bliver det i stedet for til, at læreruddannelsen halter bagefter.

Jeg synes også, det lige skal nævnes, at seminarierådet ikke er blevet hørt i denne sag. På mangfoldige områder inden for statsadministrationen er der jo nedsat råd, og ideen med de råd må være, at de skal rådgive, men alt for tit sker det efterhånden, at disse råd overhovedet ikke får et ben til jorden, overhovedet ikke bliver hørt, før der tages initiativer, og det synes jeg må påtales ret så skarpt også fra denne talerstol.

Der er sket det, at efter at seminarierådet havde hørt om det, der her skulle ske, vedtog det en udtalelse; hvori man om afskaffelsen af frilæsningen og forøgelsen af holdstørrelserne siger, at de generelt må skønnes at medføre en sænkning af læreruddannelsens kvalitet, og så beklager man også, at man ikke har været inddraget i drøftelserne, inden lovforslaget blev fremsat. Det er ikke, som det så tit er tilfældet fra seminarierådets side, hvor jo både studerende og lærere og rektorer har sæde, en udtalelse, der er vedtaget med et lille flertal, det er en udtalelse, der er enstemmig: der er kun 1 medlem, der har afholdt sig fra at stemme, og så kan man jo gætte på, hvad det kan være for et medlem; så vidt jeg ved, sidder der også en repræsentant for ministeriet i seminarierådet. Men ellers er det en ganske enstemmig udtalelse fra dem, der har mest kendskab til læreruddannelsen, nemlig dem, der har deres virke ved seminarierne som lærere eller studerende.

Jeg har citeret hvad folkeskolelærerne mener, jeg har citeret, hvad seminarielærerne og de studerende mener, og så kan man jo godt spørge: hvem er det egentlig, der har hittet på besparelserne netop på disse punkter, netop dér, hvor de rammer særlig hårdt — og dér tror jeg man i høj grad må hæfte sig ved forøgelsen af holdstørrelsen — når nu alle sagkyndige tilsyneladende er imod dem og ikke har været spurgt?

Bortfaldet af frilæsningen vil nemlig betyde, at eksperimenter ikke rigtig muliggøres, de vil i hvert fald blive vanskeligere, og at nyskabelser inden for folkeskolen ikke kan tages op i læreruddannelsen, hvis den altså kun rummer de undervisningsfag, som fand-

tes i folkeskolen, da læreruddannelsesloven blev planlagt. Det er netop meget vigtigt, at man i seminarieundervisningen kan følge med den udvikling, der sker i samfundet og i skolen, at man kan tage nye emner og nye fag op, og det vanskeligstgøres, når frilæsningen afskaffes. I øvrigt kan man sige, at al den frivillige undervisning i folkeskolen, især i de ældre klasser, vil blive diskrimineret, hvis man ikke levner mulighed for at tage disse nye ting op i læreruddannelsen; det er altså i høj grad undervisningen i 8., 9. og 10. klasserne, der vil blive ramt.

Besparelsen, som jo ikke er ret stor rent økonomisk, sættes i øvrigt i relief, når man tænker på; at der jo skal undervises i disse nye emner og fag. Det vil altså sige, at det, som man forsømmer ved læreruddannelsen, hvis man gennemfører dette forslag, skal man investere i videreuddannelse; så om der overhovedet bliver tale om nogen besparelse på længere sigt, er jo nok et stort spørgsmål.

I øvrigt må man lige nævne, at frilæsningsmulighederne ikke kun gælder undervisningsfag som sådan, men også emner inden for fagenes eller pædagogisk-metodiske emner. Jeg beder om, at man bare tænker på, hvordan et fag som orientering bestandig får nye emner såvel som nye undervisnings- og studieformer, og hvor vigtigt det er, at man kan tage sådanne ting op.

Jeg nævnte før, at besparelserne jo ikke var store; der regnes med et par mill. kr. om året. Jeg synes, jeg har lyst til at understrege, at et par mill. kr. om året svarer til, hvad jord- og ejendomsspekulationen beløber sig til på én time; jeg synes unægtelig, at det sætter regeringens politik i relief. Vi må gå imod også dette lovforslag.

Undervisningsministeren (Helge Larsen):

Jeg vil gerne begynde med et par bemærkninger til hr. Knud Nielsen, som tog sit udgangspunkt i min tale i Grindsted, hvor jeg nævnte forøgelsen af holdstørrelsen og gjorde opmærksom på, at man, fordi der spares nogle lærerlontimer — og det er jo det, der vil være tale om — ikke behøver at frygte en pædagogisk forringelse. Jeg satte det i relation til folkeskolen, og det skal jeg vende tilbage til om et øjeblik.

Men jeg må først sige vedrørende holdstørrelsen, at det ikke er rigtigt, som hr. Poul Dam sagde, at denne holdstørrelse var